

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoP/3/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4621202348
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4621202348.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave, v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčková a Mgr. Andrea Hadnagyová, vo veci t. č. plnoletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpený: Kučera & Partner, advokátska kancelária, s. r. o. so sídlom Slov. nár. povstania 6, Hlohovec, IČO: 52425592 a maloletú C. B., nar. XX.XX.XXXX, zastúpenú Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Topoľčany ako kolíznym opatrovníkom, obaja bytom u matky, deti matky: B. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XXX, XXX XX E., zastúpená: Kučera & Partner, advokátska kancelária, s. r. o. so sídlom Slov. nár. povstania 6, Hlohovec, IČO: 52425592 a otca: F. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom G. XXX, XXXXX, zastúpený: JUDr. Juraj Dragún, usadený euroadvokát so sídlom Pod hájkom 1436/35, Skalica, IČO: 51829452, o zvýšenie vyživovacej povinnosti, o odvolaní matky a otca plnoletého syna a maloletej dcéry a o odvolaní plnoletého syna proti rozsudku Okresného súdu Nitra z 13 septembra 2023 č.k. TO-11P/89/2021-305, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca maloletej C. a plnoletého A. tak, že otec je povinný prispievať na výživu toho času plnoletého A. sumou 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2021 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám plnoletého syna a na výživu maloletej C. sumou 80 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2021 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej.

II. Týmto mení rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 17P/40/2018 zo dňa 06.05.2019 v časti vyživovacej povinnosti otca. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok nezmenený.

III. Zročné výživné na toho času plnoletého A. za čas od 01.11.2021 do 23.07.2023 vo výške 1.060 eur súd povolí u otca splácať v mesačných splátkach po 30 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

IV. Zročné výživné na maloletú C. za čas od 01.11.2021 do 23.07.2023 vo výške 1.180 eur súd povolí u otca splácať v mesačných splátkach po 35 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

V. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zaviazal otca prispievať zvýšeným výživným na toho času plnoletého A. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2021 a na mal. C. B., nar. XX.XX.XXXX sumou 60 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2023 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Výrokom II. rozhodol, že týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 17P/40/2018 zo dňa 06.05.2019 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca

na maloleté dieťa. V ostatných častiach zostáva uvedený rozsudok nezmenený. Výrokom III. rozhodol o zaostalom zročnom výživnom tak, že zročné výživné na toho času plnoletého A. B., nar. XX.XX.XXXX za čas od 01.11.2021 do 31.08.2023 vo výške 880 eur súd povoľuje otcovi splácať v splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok a exekúcie. Výrokom V. rozhodol o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Právne svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 1, 2, 4 a 5, § 75 ods. 1, 2, § 76 ods. 1, § 78 ods. 1, 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZR“), § 121 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“). Súd prvej inštancie vecne pri rozhodovaní o návrhu matky na zvýšenie výživného po vykonanom dokazovaní porovnával okolnosti, ktoré tu boli prítomné v čase vydania posledného rozhodnutia o výživnom, a ktoré sa následne zmenili. Zmenou pomerov v zmysle ustálenej súdnej praxe súdov je i plynutie času (v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti), pretože dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky. K zmene pomerov odôvodňujúcej zvýšenie výživného na strane A. došlo v tom, že v čase poslednej úpravy výživného bol žiakom 6. ročníka základnej školy. V súčasnosti má 18 rokov a je žiakom špeciálnej strednej školy, ktorú navštevuje mimo miesta jeho trvalého bydliska. Za uvedenú dobu A. vyrástol, v čase určenia výživného bol na základnej škole, v súčasnosti je už na strednej škole a potrebuje viac finančných prostriedkov na úhradu jeho odôvodnených potrieb. Maloletá C. bola v čase poslednej úpravy výživného žiačkou 3. ročníka špeciálnej základnej školy. Aj na strane maloletej došlo k zmene pomerov v tom, že je staršia, vyrástla a v súčasnosti je žiačkou 8. ročníka špeciálnej základnej školy, teda je na druhom stupni základnej školy a potrebuje viac finančných prostriedkov na úhradu jej odôvodnených potrieb. U otca došlo k zmene pomerov v tom, že mu zanikla vyživovacia povinnosť platiť výživné v sume 70 eur mesačne voči plnoletému synovi G., nar. XX.XX.XXXX a pribudla mu vyživovacia povinnosť k maloletej H. B., nar. XX.XX.XXXX. Aktuálny príjem otca je 4,10 eur/hod a pracovný čas 40 hod./týždenne, čím jeho mesačný príjem od posledného rozhodovania o výživnom, kedy zarábala 450 eur mesačne, jednoznačne stúpol. Obdobie, keď bol otec nezamestnaný a tým došlo k poklesu jeho príjmov súd nezohľadnil ako okolnosť odôvodňujúcu nezvýšenie jeho vyživovacej povinnosti, nakoľko pracovný pomer otca u zamestnávateľa, u ktorého bol dlhodobý zamestnaný bol okamžite skončený z dôvodu absencií otca na pracovisku a túto situáciu je potrebné vyhodnotiť tak, že otec si sám zapríčinil stratu zamestnania. U matky došlo k zmene pomerov v tom, že nastúpila do zamestnania s priemernou čistou mesačnou mzdou 1.072,14 eur.

3. Pri rozhodovaní o úprave výšky výživného súd vychádzal z majetkových a zárobkových pomerov rodičov a prihliadal na to, kto, akým spôsobom a v akom rozsahu sa podieľa na starostlivosti o maloleté deti. Z vyššie uvedených skutočností je zrejmé, že výlučnú osobnú starostlivosť o deti zabezpečuje matka, keďže sa tieto s otcom nestýkajú ani nie sú v kontakte. Z toho vyplýva, že zabezpečovanie všetkých potrieb detí je na matke. A. dosiahol plnoletosť a C. je v dospelujúcom veku a ich potreby sa tým budú priamo úmerne s vekom a meniacimi sa záujmami a opodstatnenými potrebami zvyšovať. Je preto prirodzené, aby sa na týchto výdavkoch podieľali obaja rodičia spoločne, pokiaľ je to v ich možnostiach, a ak sú tieto výdavky primerané, nie nadhodnotené alebo zbytočne neúčelné a je to v záujme detí. Matka detí sa na ich výžive podieľa nielen finančne, ale aj osobnou každodennou starostlivosťou o ne, čím si tiež čiastočne plní svoju vyživovaciu povinnosť, na čo je súd povinný pri rozhodovaní o výživnom prihliadať. Pri určení výšky výživného súd teda zohľadnil aj tú skutočnosť, že otec sa na osobnej starostlivosti o deti nepodieľa, čo musí čiastočne vyvážiť finančným plnením.

4. Pri zvýšení výživného súd vychádzal z posúdenia odôvodnených potrieb detí (maloletého i t.č. plnoletého), posudzoval možnosti, schopnosti ako aj majetkové pomery oboch rodičov a najmä prihliadal na zmenu pomerov, ktorá nastala od poslednej úpravy výživného. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti otca rozlíšil u každého z detí s prihliadnutím na rozdielny vek ako aj na rozdielny stupeň vzdelávania, či školy, ktorú navštevovali. Zároveň zohľadnil tú skutočnosť, že otcovi zanikla vyživovacia povinnosť v sume 70 eur mesačne voči plnoletému synovi G., nar. XX.XX.XXXX a finančné prostriedky v tejto sume neurčil v plnom rozsahu len na zvýšenie výživného medzi A. a C., ale zohľadnil aj otcovu ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Preto vzhľadom na zárobkové, majetkové a osobné pomery rodičov detí súd považoval za primerané a v otcových možnostiach zvládnuteľné platiť výživné na maloletú C. v sume 60 eur mesačne a na plnoletého A. v sume 100 eur mesačne. Takto zvýšená suma výživného zodpovedá odôvodneným potrebám detí a po zohľadnení dôvodnosti vyčíslených výdavkov otca, súd mal za to, že príjem otca, jeho možnosti a schopnosti ako i majetkové pomery, plne odôvodňujú zvýšenie výživného o sumu 40 eur mesačne na A. a sumu 20 eur mesačne na C..

5. Poukazujúc na citované zákonné ustanovenia ako i vzhľadom na vykonané dokazovanie, súd návrhu matky na zvýšenie výživného vyhovel čiastočne, majúc za to, že k zmene pomerov na strane maloletej C. a t. č. plnoletého A. došlo, taktiež došlo i k zmene pomerov najmä na strane matky (zvýšenie príjmu). Poznamenal, že povinnosťou oboch rodičov je venovať všetky svoje sily dôslednému zabezpečeniu výživy svojich detí, a to bez ohľadu na to, či s nimi žijú alebo nežijú v spoločnej domácnosti, pretože ani jeden z rodičov neprestáva niesť osobnú zodpovednosť za všestranný vývoj svojich detí, ktoré ešte nie sú schopné sa živiť a ktoré sú teda v plnej miere výživou odkázané na svojich rodičov.

6. Vzhľadom k vyššie uvedeným skutočnostiam, došlo k zmene rozsudku Okresného súdu Trnava sp. zn. 17P/40/2018-124 zo dňa 06.05.2019, v časti výšky vyživovacej povinnosti otca k mal. C. a k t. č. plnoletému A., pričom v prevyšujúcej časti zostalo predchádzajúce rozhodnutie nezmenené. Súd upravil vyživovaciu povinnosť otca na plnoletého A. od 01.11.2021 z dôvodu, že už vtedy uňho nastala zmena pomerov tým, že nastúpil na vyšší stupeň vzdelávania - strednú školu, čím do 31.08.2023 vzniklo zročné výživné v sume 880 eur (t. j. za 22 mesiacov, za 1 mesiac zročné výživné predstavuje 40 eur rozdiel sumy, ktorú otec mal platiť podľa pôvodného súdneho rozhodnutia a sumy novoupraveného výživného t.j. 22 x 40 eur), ktoré je otec povinný splácať v splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok a exekúcie.

7. Mal za to, že u maloletej C. nie sú splnené podmienky zvýšenia výživného od podania návrhu, nakoľko súd nezistil žiaden dôležitý dôvod na zvýšenie výživného späť. Preto rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti otca na maloletú C. s účinnosťou od 01.09.2023, teda od nástupu na ďalší ročník školskej dochádzky, čím u maloletej C. nevznikol nárok na zročné výživné. O trovách konania súd rozhodol s poukazom na § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na ich náhradu, pretože v mimosporových konaniach sa vylučuje nárok na náhradu trov konania, pokiaľ zákon neustanovuje inak.

8. Proti tomuto rozsudku súdu prvej inštancie podala odvolanie matka maloletej a plnoletý syn z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b), d), e), f) a h) CSP. V rozpore s výsledkami vykonaného dokazovania súd ustálil príjem otca, z ktorého následne aj zrejme vychádzal pri určení zvýšeného výživného na sumu otcom aktuálne preukazovaného príjmu v sume 4,10 eur/hodina, čo sa prejavilo v čistej mzde otca v sume 584,14 eur za mesiac jún 2023, 561,13 eur za mesiac júl 2023 a 607,14 eur za mesiac september 2023 (vychádzajúc z otcom predložených výplatných lístkov za tieto mesiace) a k tomu daňový bonus na dieťa vo výške v priemere 125,- eur mesačne. Je síce pravdou, že príjem otca sa od posledného rozhodovania o výživnom zvýšil, kedy zarábala približne 450,- eur mesačne, avšak otcom v konaní prezentovaný príjem, kedy bolo zistené, že u predošlého zamestnávateľa spoločnosti I., H. dosahoval v období od 01/2022 do 08/2022 priemerný čistý mesačný príjem 684,05 eur a u súčasného zamestnávateľa spoločnosti D. J. K., L. dosahuje v súčasnosti príjem cca 580,- eur (bez daňového bonusu) nezohľadňujúc obdobie nezamestnanosti, ktorú si otec privodil sám svojím zavinením konaním, nie je možné akceptovať pre potreby určenia zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletú C. a plnoletého A.. Namiesto je skúmať potencialitu príjmu otca. Vychádzajúc z nedávnej judikatúry prezentovanej najmä rozsudkom Najvyššieho súdu SR z 20.02.2019 sp. zn. 3Cdo/236/2018 pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné súd neprihliada len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potenciálnych príjmov, to znamená príjmov, ktoré by povinný (potenciálne) mohol dosahovať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Ako súdu prvého stupňa preukázali, v ponuke na trhu práce sú v blízkom okolí miesta trvalého bydliska otca ihneď v ponuke dve pracovné pozície operátora výroby (montážnika) s ponúkanou mzdou 1.300,- eur mesačne. Súd prvej inštancie touto argumentáciou v napadnutom rozsudku žiadnym spôsobom nevysporiadal, t.j. neuviedol z akých dôvodov nebolo možné uvedený prístup pri zhodnotení zárobkových možností a schopností otca aplikovať v zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v dôsledku čoho je napadnutý Rozsudok v tejto časti nedostatočne zdôvodnený, a teda nepreskúmateľný. Pokiaľ by sa ani odvolací súd nestotožnil s vyššie uvedenou argumentáciou o potrebe aplikovania princípu potenciality príjmu otca na účely ustálenia je zárobkových pomerov, potom by bolo aspoň na mieste vychádzať z posledného známeho príjmu otca, ktorý dosahoval ako zamestnanec v spoločnosti I., H., kde dosahoval priemerný čistý mesačný príjem 684,05 eur. Zníženie príjmu si však zaviniel otec sám, keď z dôvodu absencií na pracovisku s ním bol ukončený pracovný pomer okamžite, následkom čoho potom krátkodobo pracoval na dobu určitú v spoločnosti F. L., L. a následne bol nezamestnaný a poberal dávku v nezamestnanosti. Okrem toho poznajúc situáciu na trhu práce a u

obdobných zamestnávateľov u akého pracuje v súčasnosti otec, je viac ako pravdepodobné, že otec dosahuje aj tzv. neoficiálnu časť príjmu vyplácanú mimo rámca bežnej mzdy. O uvedenej skutočnosti ich utvrdzuje výška otcov prezentovaných mesačných nákladov, ktoré otec vyčíslil súdu na sumu 687,13 eur mesačne. Uvedené mesačné náklady sú však podľa ich názoru vyššie reflektujúce na fakt, že partnerka otca M. N. je od ukončenia rodičovskej dovolenky od 12.03.2023 evidovaná v evidencii nezamestnaných a nepoberá žiaden príjem, a tak sa z príjmu otca zrejme uspokojujú aj základné životné potreby jeho partnerky resp. celej domácnosti.

9. Súd na jednej strane zrejme bez výhrad akceptoval matkou a plnoletým A. špecifikovanú výšku ich pravidelne sa opakujúcich podstatných mesačných výdavkov v sume 350,- eur mesačne na plnoletého A. a v sume 280,- eur na maloletú C., pričom vo vzťahu k tejto špecifikácii z hľadiska jej opodstatnenosti a oprávnenosti súd neuviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku žiadne výhrady. Potom je namiesto otázka, akým finančným plnením zo strany otca súd zohľadnil výkon osobnej starostlivosti matky o maloletú, ktorá je podľa zaužívanej súdnej praxe postavená na úroveň platenia výživného a teda či zvýšenie výživného o 40,- eur pre plnoletého A. a 20,- eur pre maloletú C. je zmienené finančné vyváženie. Podľa jej názoru je v danom prípade na mieste, aby súd zaviazal otca povinnosťou prispievať na plnoletého A. a maloletú C. zvýšeným výživným minimálne v matkou navrhovanom rozsahu, t.j. v sume 150,- eur mesačne na plnoletého A. a sumou 100,- eur mesačne na maloletú C., ktoré požadované zvýšené výživné predstavuje u plnoletého A. podiel otca 43 % a u maloletej C. podiel otca 35% na vyčíslených a súdom akceptovaných výdavkoch detí. Za doslova nepochopiteľné a nevysvetliteľné z kontextu celého odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva rozhodnutie súdu o tom, že u maloletej C. nie sú splnené podmienky na zvýšenie výživného od podania návrhu, nakoľko súd nezistil žiaden dôležitý dôvod na zvýšenie výživného späť. Je potrebné poukázať na to, že v čase podania návrhu na zvýšenie výživného na maloletú C. a toho času už plnoletého A. uplynulo od poslednej úpravy výživného obdobie vyše 2,5 roka, čo už je samo osebe považované za zmenu pomerov odôvodňujúcu zvýšenie výživného, najmä keď maloletá C. bola v čase posledného rozhodovania o výživnom žiačkou 3. ročníka špeciálnej základnej školy t.j. prvého stupňa a v čase podania návrhu na zvýšenie výživného už bola žiačkou 6. ročníka základnej školy t.j. druhého stupňa, čím automaticky došlo k zvýšeniu jej výdavkov. Súd prvej inštancie v rozpore s ustálenou judikatúrou povolil otcovi splácať zročné výživné vyčíslené súdom na sumu 880,- eur v splátkach po 20,- eur mesačne spolu s bežným výživným, pričom podľa notoricky zaužívanej súdnej praxe súd môže povoliť splácať dlh na zročnom výživnom len v takej sume, aby zročné výživné bolo uhradené najneskôr do 36 mesiacov (t.j. do troch rokov), čo v tomto prípade pri splátke 20,- eur mesačne bude splatené do 44 mesiacov, čo je úplne nad rámec pravidiel stanovených judikatúrou. Navrhuje, aby odvolací súd po opätovnom posúdení a rozhodnutí o výške zvýšenia výživného, ako aj počiatku účinnosti tohto zvýšenia a opätovnom vyčíslení zročného výživného povolil ho otcovi splácať tak, aby bolo uhradené najneskôr do 36 mesiacov. Navrhuje, aby Krajský súd v Trnave ako odvolací súd zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 13.09.2023 sp. zn. TO-11P/89/2021 a návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú C. B. a toho času už plnoletého A. B. v celom rozsahu vyhovel t.j. aby zaviazal otca povinnosťou prispievať zvýšeným výživným na toho času plnoletého A. sumou 150,- eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2021 a na maloletú C. sumou 100,- eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2021 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a zročné výživné na plnoletého A. a maloletú C. povolil otcovi splácať v splátkach spolu s bežným výživným pod následkom straty výhody splátok.

10. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal odvolanie otec maloletej C. a plnoletého A., keď považuje rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti za nesprávne z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Súd prvej inštancie rozhodoval arbitrárne, keďže súd svoje rozhodnutie žiadnym presvedčivým spôsobom neodôvodnil a žiadnym spôsobom sa nevysporiadal s argumentmi, ktoré na podporu svojich návrhov a tvrdení uvádzal otec, súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zvýšení výživného nesprávne vyhodnotil zistený skutkový stav a nekriticky si osvojil nepravdivé alebo zavádzajúce tvrdenia navrhovateľky ako matky a v odôvodnení svojho rozhodnutia sa nijako nevysporiadal s podstatnými skutkovými tvrdeniami otca, súd prvej inštancie pri rozhodovaní nesprávne zohľadnil možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca pri určovaní výšky výživného, súd prvej inštancie rozhodol v rozpore so všeobecnou rozhodovacou praxou všeobecných súdov, podľa ktorej platí, že spravidla súd ráta výživné ako 20 % z čistého mesačného príjmu povinného rodiča, súd prvej inštancie pri rozhodovaní o zvýšení výživného nezohľadnil ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca.

Konštatuje, že odôvodnenie napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie je nedostatočne odôvodnené a celkové vyznenie odôvodnenia je nepresvedčivé. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, ako sa súd vysporiadal so skutočnosťou, že k zásadnej zmene pomerov od posledného rozhodnutia prišlo na strane matky. Matka v súčasnej dobe dosahuje dvojnásobný príjem oproti dobe, kedy súd naposledy rozhodoval o výživnom na plnoletého A. a maloletú C.. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia taktiež nie je zrejmé ako súd zohľadňoval nevyhnutné výdavky otca, ktoré musí otec každý mesiac vynakladať, a to sumu 153,33 eur na hypotéku, 95,- eur na elektriку a 25,- eur na vodu a iné. Ide o náklady spojené s nehnuteľnosťou, v ktorej otec býva spolu s ďalšou dcérou maloletou H. B., ku ktorej má taktiež vyživovaciu povinnosť. Otec poukazuje aj na zaužívanú súdnu prax, podľa ktorej sa pri určovaní vyživovacej povinnosti vychádza z čistého príjmu povinného rodiča, ďalej z veku dieťaťa a počtu detí, ktoré sú výživou na povinnom rodičovi odkázané. Pri deťoch vo veku do ukončenia školskej dochádzky spravidla súd ráta výživné ako 20 % z čistého mesačného príjmu. U otca 20 % zo 700,00 eur predstavuje sumu 140,00 eur pre všetky deti. Sumu 140,00 eur delenú tri deti otca predstavuje výživné vo výške cca 46,66 eur na jedno dieťa. Je nepochybné, že výživné v súhrnnej výške 160,- eur na dve z troch detí otca nadmieru prevyšuje možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca.

11. V tejto súvislosti poukazuje otec na správu F. L., L., z ktorej vyplýva skutočnosť, že otec nezvládal ani jednoduchú prácu skladníka. Na základe tejto správy možno urobiť jednoznačný záver, že nie je v možnostiach a schopnostiach otca zabezpečiť si výhodnejšie zamestnanie, v ktorom by dosahoval vyšší príjem, z ktorého by následne mohol platiť vyššie výživné. Z odôvodnenia nie je absolútne zrejmé v akom rozsahu, podľa názoru súdu prvej inštancie, si otec plní svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletej H.. Súd prvej inštancie tak vlastne ďalšie výdavky (resp. výživné) na maloletú H. neakceptoval, a to napriek tomu, že toto tvrdenie otca bolo preukázané výpoveďou svedka. Výživné určené napadnutým rozhodnutím je vo výške, ktorá zásadne prevyšuje majetkové pomery, možnosti a schopnosti otca. V prípade, že súd dospel k názoru, že došlo k zmene pomerov a možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca odôvodňuje zvýšenie výživného na plnoletého A. a maloletú C., mal súd zvýšiť výživné do maximálnej súhrnnej výšky 120,- eur mesačne. Súhrnná výška výživného v sume 120,- eur mesačne zodpovedá schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom otca, pretože predstavuje sumu cca 20% z čistého príjmu otca. Tento záver otec vyvodzuje aj zo zaužívanej rozhodovacej praxe všeobecných súdov. Vzhľadom na vyššie uvedené žiada otec maloletých detí, aby odvolací súd tomuto odvolaniu vyhovel a aby napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrh navrhovateľky sa v plnom rozsahu zamietajú alebo aby odvolací súd rozhodol tak, že napadnutý rozsudok zrušuje a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

12. K odvolaniu otca sa vyjadrila matka a plnoleté dieťa a uviedli, že s odvolaním otca, a najmä s dôvodmi odvolania, ktoré uviedol a bližšie konkretizoval v podanom odvolaní nesúhlasia a žiadajú, aby odvolací súd odvolaniu otca nevyhovel, ale v zmysle odvolania podaného matkou a plnoletým dieťaťom zmenil rozsudok Okresného súdu Nitra zo dňa 13.09.2023 sp. zn. TO-11P/89/2021 a návrhu matky na zvýšenie výživného na maloletú C. B. a toho času už plnoletého A. B. v celom rozsahu vyhovel t.j. aby zaviazal otca povinnosťou prispievať zvýšeným výživným na toho času plnoletého A. sumou 150,- eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2021 a na maloletú C. sumou 100,- eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2021 vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám matky a ročné výživné na plnoletého A. a maloletú C. povolil otcovi splácať v splátkach spolu s bežných výživným pod následkom straty výhody splátok.

13. K odvolaniam rodičov sa vyjadril kolízny opatrovník a uviedol, že odporúča, aby Krajský súd v Trnave prehodnotil rozsudok súdu I. inštancie, Okresného súdu Nitra, č.k. TO11P/89/2021 zo dňa 13.09.2023 a rozhodol o zvýšení výživného podľa zárobkových možností, ale aj schopností obidvoch rodičov, potenciálnych príjmov, podiele osobnej starostlivosti zo strany matky, veku a potreby maloletej C. ako aj zmene pomerov, ktorá nastala s odstupom času. Taktiež odporúča, aby bolo rozhodnuté o zvýšení výživného s účinnosťou od podania návrhu.

14. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 z.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) po zistení, že odvolania boli podané včas a oprávnenými osobami – matkou maloletej, plnoletým synom a otcom maloletej a plnoletého syna (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že podané odvolania majú zákonné náležitosti (§ 363 CSP) a že odvolatelia použili zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP), preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali

za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario), keď miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku bolo oznámené na úradnej tabuli a na webovej stránke odvolacieho súdu minimálne 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 219 ods. 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie matky maloletej je dôvodné a napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je dôvodné zmeniť z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia.

15. Predmetom konania vedeného pred súdom prvej inštancie je návrh matky na zvýšenie výživného na maloletú C. a toho času už plnoletého A., keď súd prvej inštancie zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na plnoletého A. na 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2021 a na maloletú C. na 60 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2023, rozhodol o zročnom výživnom na plnoletého A. a závislým výrokom zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava sp. zn. 17P/40/2018 zo dňa 06.05.2019 v časti výšky vyživovacej povinnosti otca na maloleté dieťa a o trovách konania tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

16. Predmetom odvolacieho konania je bez ohľadu na rozsah a odvolacie dôvody preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorým súd návrhu matky čiastočne vyhovel, ako aj závislý výrok o zročnom výživnom s prihliadnutím na výšku výživného určenú súdom prvej inštancie, čas zmeny pomerov a na plnenie si vyživovacej povinnosti zo strany otca.

17. Podľa § 121 CMP, rozsudky o úprave výkonu rodičovských práv a povinností a výžive maloletých a o priznaní, obmedzení alebo pozbavení rodičovských práv a povinností alebo o pozastavení ich výkonu možno zmeniť alebo zrušiť aj bez návrhu, ak sa zmenia pomery.

18. Podľa § 78 ods. 1 ZR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

19. V zmysle ustanovenia § 78 ZR v spojení s ustanovením 121 CMP predstavuje práve zmena pomerov hmotno-právnu podmienku pre zmenu predchádzajúceho súdneho rozhodnutia o výživnom. Zmena pomerov musí byť podstatná a musí sa týkať okolností, ktoré odôvodňujú výšku výživného za podmienky, že sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho rozhodnutia. Zmena pomerov pritom môže byť odôvodnená buď subjektívne a to okolnosťami na strane povinného, resp. na strane oprávneného, alebo objektívne, vývojom životných nákladov.

20. Podstatná zmena pomerov musí byť v súdnom konaní dostatočne preukázaná, takže súd musí preto podrobne skúmať pomery na strane účastníkov v čase pôvodného rozhodnutia o výživnom a porovnať ich s aktuálnymi pomermi. Povinnosťou súdu v konaní o zvýšení alebo znížení výživného je predovšetkým dôsledne porovnať zmenu odôvodnených potrieb na strane dieťaťa vo vzťahu k primeranosti určeného výživného, životnej úrovne rodičov s poukazom na vek, zdravotný stav, schopnosť starať sa o seba, pravidelné, ako aj náhodné výdavky dieťaťa v súvislosti so školskou dochádzkou, zdravotnou starostlivosťou, ako aj jeho kultúrnymi, športovými a inými voľnočasovými aktivitami. Rovnako na strane povinných osôb súd musí porovnávať zistené aktuálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery s pomermi zistenými v čase posledného rozhodovania, aby mohol dospieť k záveru buď o podstatnej zmene pomerov, prípadne k záveru, že k zmene pomerov nedošlo a to v súvislosti s príjmami rodičov dieťaťa, počtom ich vyživovacích povinností, osobných a materiálnych pomerov v nadväznosti na vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, vedomosti, pracovné skúsenosti, ako aj situáciu na trhu práce a podobne. Majetkové pomery treba posudzovať komplexne, nakoľko zahŕňajú jednak majetok povinného ako objektívnu kategóriu a jednak jeho životný štandard, ktorým sa prezentuje navonok.

21. K inštitútu výživného pre maloleté dieťa treba pristupovať ako k bazálnemu právu dieťaťa, na ktorom sa majú podieľať obaja rodičia. V zmysle § 28 ZR je súčasťou rodičovských práv a povinností najmä sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. V zmysle tohto zákonného ustanovenia je garantované právo rodičov vychovávať svoje deti a naopak deťom sa zaručuje právo na rodičovskú starostlivosť a výchovu. Tento zaručený princíp ochrany práv teda zahŕňa zo strany rodičov zabezpečenie podmienok materiálnej i nemateriálnej povahy k tomu, aby sa dieťa mohlo dostatočne rozvíjať. Pokiaľ ide o materiálne podmienky, tie sa realizujú prostredníctvom

povinnosti rodičov podieľať sa na vyživovacej povinnosti k svojim deťom podľa kritérií uvedených v § 62 ods. 2 ZR.

22. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4 a 5 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samy sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť si svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča, súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

23. Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že na strane oboch detí i oboch rodičov došlo od ostatnej úpravy rodičovských práv a povinností k deťom rozsudkom Okresného súdu Trnava zo 06. mája 2019 č.k. 17P/40/2018-80 k podstatnej zmene pomerov. Ostatným rozhodnutím bola chválená rodičovská dohoda, ktorou súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca s účinnosťou od 01.09.2018 na maloletého G. G., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 45 eur na sumu 70 eur mesačne, na maloletého A., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 40 eur na sumu 60 eur mesačne a na maloletú C., nar. XX.XX.XXXX, zo sumy 35 eur na sumu 40 eur mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky. Tým sa v časti výroku o výživnom na maloleté deti zmenil rozsudok Okresného súdu Trnava č. k. 10P/39/2015-186 zo dňa 22.03.2017, ktorým súd maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spracovať ich majetok, styk otca s maloletými deťmi neupravil a ohľadom výživného schválil rodičovskú dohodu.

24. Súd prvej inštancie s prihliadnutím na vek a odôvodnené potreby maloletých detí, na osobné, majetkové a zárobkové pomery rodičov, zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na A. na sumu 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.11.2021 a na maloletú C. na sumu 60 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2023.

25. Ako vyplynulo z vykonaného dokazovania v čase ostatného rozhodnutia bol A. žiakom 6. ročníka ZŠ a toho času je žiakom špeciálnej strednej školy. Maloletá C. v čase ostatného rozhodnutia bola žiačkou 3. ročníka špeciálnej základnej školy a v súčasnosti žiačkou 8. ročníka špeciálnej základnej školy. Pokiaľ ide o rodičov detí, súd prvej inštancie v bode 45. svojho rozhodnutia ustálil, že aktuálny príjem otca je 4,10 eur/hod a pracovný čas 40 hod./týždenne, čím jeho mesačný príjem od posledného rozhodovania o výživnom, kedy zarábala 450 eur mesačne, jednoznačne stúpol. Obdobie, keď bol otec nezamestnaný a tým došlo k poklesu jeho príjmov súd nezohľadnil ako okolnosť odôvodňujúcu nezvýšenie jeho vyživovacej povinnosti, nakoľko pracovný pomer otca u zamestnávateľa, u ktorého bol dlhodobo zamestnaný bol okamžite skončený z dôvodu absencií otca na pracovisku a túto situáciu je potrebné vyhodnotiť tak, že otec si sám zapríčinil stratu zamestnania. U matky došlo k zmene pomerov v tom, že nastúpila do zamestnania s priemernou čistou mesačnou mzdou 1.072,14 eur.

26. Matka (aj pľnoletý syn) vo svojom odvolaní poukazovali na to, že namiesto bolo skúmať potencialitu príjmov otca, keď v rozsudku sa súd prvej inštancie žiadnym spôsobom nevysporiadal, t.j. neuviedol z akých dôvodov nebolo možné uvedený prístup pri zhodnotení zárobkových možností a schopností otca aplikovať v zmysle vyššie uvedeného rozhodnutia Najvyššieho súdu SR. Poukazovala tiež na to, že súd bez výhrad akceptoval matkou a pľnoletým A. špecifikovanú výšku ich pravidelne sa opakujúcich podstatných mesačných výdavkov v sume 350,- eur mesačne na pľnoletého A. a v sume 280,- eur na maloletú C., pričom vo vzťahu k tejto špecifikácii z hľadiska jej opodstatnenosti a oprávnenosti súd neuviedol v odôvodnení napadnutého rozsudku žiadne výhrady, avšak nie je zrejmé, ako sa na týchto nákladoch podieľa otec. Namietala aj to, že zmena pomerov na strane maloletej C. tu bola už v čase podania návrhu a pokiaľ súd povolil splátky, mal tak urobiť vo výške, aby dlžné výživné bolo splatené už do 36 mesiacov a v zmysle aplikačnej praxe. Pokiaľ ide o odvolacie námietky otca tieto predovšetkým poukazovali na to, že súd prvej inštancie nesprávne zohľadnil možnosti, schopnosti a majetkové pomery otca, súd prvej inštancie rozhodol v rozpore so všeobecnou rozhodovacou praxou všeobecných súdov, podľa ktorej platí, že spravidla súd ráta výživné ako 20 % z čistého mesačného príjmu povinného rodiča a pri rozhodovaní o zvýšení výživného nezohľadnil ďalšiu vyživovaciu povinnosť otca. Otec poukazuje

na zaužívanú súdnu prax, podľa ktorej sa pri určovaní vyživovacej povinnosti vychádza z čistého príjmu povinného rodiča, ďalej z veku dieťaťa a počtu detí, ktoré sú výživou na povinnom rodičovi odkázané. Poukazuje na správu F. L., L., z ktorej vyplýva skutočnosť, že otec nezvládal ani jednoduchú prácu skladníka a nie je v jeho možnostiach dosahovať vyšší príjem. Odvolatelia namietali aj nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia a jeho nepresvedčivosť.

27. Ako vyplýva, zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie v bode 21. otec bol od 20.03.2019 do 31.08.2022 zamestnaný v spoločnosti I., H. s čistým priemerným mesačným príjmom za obdobie 01/2022 - 08/2022 v sume 684,05 eur. Pracovný pomer bol s otcom rozviazaný, pretože otcovi boli udelené absencie z dôvodu neprítomnosti na pracovisku. Následný pracovný pomer otca súd prvej inštancie rozpísal v bodoch 22. a 23. svojho rozhodnutia. Odvolací súd sa však stotožňuje s odvolacou námietkou matky v tom, že súd prvej inštancie pri ustálení príjmu, z ktorého vychádzal mal zobrať do úvahy možnosti a schopnosti otca a teda vychádzať z potenciality. Ako ustálil súd prvej inštancie, otec maloletej C. bol zamestnaný v spoločnosti I., H. s čistým mesačným príjmom 684,05 eur a pracovný pomer bol ukončený z dôvodov absencií na pracovisku. Súd prvej inštancie mal preto správne vychádzať z príjmu, aký dosahoval u tohto zamestnávateľa, pretože sám sa dobrovoľne vzdal svojho príjmu, čo nielenže odzrkadľuje ľahkovážny prístup otca k svojim povinnostiam, ktorý nebral zreteľ na potreby maloletých detí odkázaných na jeho výživu, ale zároveň podľa názoru odvolacieho súdu odôvodňujú v predmetnej veci aplikáciu princípu potenciality príjmov, ktorou sa súd prvej inštancie nezaoberal a ani ju nezohľadnil. Stotožnil sa s argumentáciou otca v tom, že u zamestnávateľa F. L., L. s ním nebol predĺžený pracovný pomer z dôvodu jeho nie potrebných schopností, avšak dosahovať príjem minimálne vo výške 684,05 eur bolo v jeho schopnostiach, preto bolo dôvodným vychádzať pri posudzovaní zmeny výšky vyživovacej povinnosti z potenciality.

28. Pri uplatnení princípu potenciality príjmov osoby povinnej platiť výživné oprávnenej osobe súd neprihľadia len na skutočné (faktické) príjmy povinného, ktoré dosahuje v čase vyhlásenia rozsudku, ale vychádza z jeho potencialných príjmov, to znamená príjmov, ktoré povinný (potencionalne) mohol mať vzhľadom na svoj vek, zdravotný stav, schopnosti, stupeň dosiahnutého vzdelania a jeho zamerania, prax, jazykové znalosti, dopyt na trhu práce. Tento princíp sa uplatňuje aj vtedy, keď povinný svojim konaním berie na seba neprimerané majetkové riziká, zahŕňajúce aj takú činnosť, ktorá ohrozuje dosiahnutie príjmu, prípadne vedie až k strate jeho príjmu a tým aj k strate možnosti platiť výživné. Na zníženie (stratu) príjmu povinného súd prihliada len v prípade jednoznačného preukázania takého dôležitého dôvodu, ktorý vznikol objektívne bez zavinenia povinného.

29. Vychádzajúc z vyššie uvedeného právneho názoru je zrejmé, že na strane povinného otca v predmetnej veci tak nemožno prihliadať len na jeho skutočné príjmy dosahované v čase vyhlásenia rozsudku, ale treba vychádzať z jeho potencialných príjmov. Tzn. je nutné prihliadať na jeho schopnosti a tiež možnosti, teda na to, čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti i situáciu na trhu práce. Zásada, že nerozhodujú skutočné zárobkové a majetkové pomery rodičov, ale ich reálne zárobkové a majetkové možnosti plynú z toho, že je povinnosťou rodičov, aby venovali všetky svoje sily na dôsledné zaistenie výživy svojich detí a vyvarovali sa každého konania, ktoré má negatívny dopad na možnosť zabezpečenia výživy detí. S povinnosťou rodičov venovať všetky sily na dôsledné zabezpečenie výživy detí v záujme ich náležitého telesného a duševného rozvoja sa nezhoduje, ak niektorý z rodičov sa vyhýba zamestnaniu alebo koná protiprávne.

30. Pri určení výšky potencialného príjmu vychádzal teda odvolací súd z príjmu, ktorý by otec s ohľadom na svoje možnosti a schopnosti dané jeho fyzickým stavom, vekom, dopytom a ponukou na trhu práce mohol dosahovať. V prípade otca ako ustálil už odvolací súd vyššie mal súd vychádzať z príjmu 684,05 eur.

31. Z takto ustálenej potencialnej čistej mesačne mzdy otca (684,05 eur) potom odvolací súd dospel k záveru, že výživné otca na plnoletého A. určil súd prvej inštancie správne (hoci odvolací súd korigoval čiastočne tento výrok s ohľadom na to, že výživné sa platí u plnoletých detí už k ich rukám). Pokiaľ ide o maloletú C., tu bola taktiež čiastočne dôvodná námietka matky. Odvolací súd za primerané rozhodným okolnostiam prípadu považoval zvýšenie výživného na plnoletého A. na sumu 100,- eur mesačne a na maloletú C. na sumu 80,- eur. Takáto výška výživného zodpovedá zaužívanej rozhodovacej praxi odvolacieho súdu, aj metodiky pri určovaní výživného, podľa ktorej výživné, ktoré hradí povinný

rodič, by malo predstavovať 20 % - 30 % jeho čistého príjmu na všetky ním vyživované osoby (por. napr. rozhodnutia č. k. 11CoP/50/2021 z 30. novembra 2021, č. k. 26CoP/26/2021 z 19. mája 2021, č. k. 24CoP/64/2020 z 10. marca 2021, č. k. 23CoP/87/2018 z 20. mája 2019). Rozhodovanie v súlade s ustálenou judikatúrou je naplnením požiadavky spravodlivého procesu a princípu právnej istoty vyjadreného v čl. 2 ods. 2 Základných princípov CSP. Účastníci konania legitímne očakávajú, že ich vec bude rozhodnutá za obdobnej skutkovej a právnej situácie rovnakým spôsobom. Z vyššie uvedeného potencionálneho čistého mesačného príjmu otca predstavuje sumu 180,- eur mesačne na obe deti, z toho 100,- eur na plnoletého A. (cca 15%) a 80,- eur na maloletú C. (cca 12%), pričom je zohľadnená aj vyživovacia povinnosť na maloletú H. (9%). Takto určené výživné zodpovedá zmeneným pomerom na strane rodičov, ale aj odôvodneným potrebám detí a odvolací súd prihliadol aj na Metodiku pre výpočet výživného. Pokiaľ by súd prvej inštancie zohľadňoval aj vyššie uvedené skutočnosti, nemohol dospieť pri maloletej C. k výške výživného v sume 60 eur. Nedôvodným však boli námietky odvolateľov v tom, že pokiaľ neboli výhrady zo strany súdu k nákladom detí, nie je zrejmé, ako sa na týchto podieľa otec, ale tiež ani tá skutočnosť, že súd neprihliadol výraznú zmenu pomerov na strane matky, ktorej príjem sa zdvojnásobil. Práve tieto okolnosti boli súdom prvej inštancie zohľadnené v tom, že na strane otca nedošlo k výraznejšej zmene vyživovacej povinnosti. Príjem matky, ktorá sama zabezpečuje starostlivosť o deti, ale aj ďalšia vyživovacia povinnosť otca k maloletej H. boli dôvodom, prečo odvolací súd mal za to, že výživné na plnoletého A. vo výške 100 eur je primerané možnostiam a schopnostiam otca a pri maloletej C. toto korigoval s ohľadom na odvolacím súdom uplatnený princíp potencionality. (tu odvolací súd k argumentácii otca uvádza, že nie je zrejmé, z akého dôvodu považuje náklady na maloletú H. vo výške 100 eur za primerané, avšak už nie na plnoletého A.). Netreba zabúdať ani na daňový bonus a prídavok na dieťa, ktoré poberá matka. Najvyšší súd SR už vo viacerých svojich rozhodnutiach skonštatoval, že určenie výšky výživného je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach, pretože kritériá na určenie rozsahu vyživovacej povinnosti (napr. schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného ako aj odôvodnené potreby dieťaťa a ďalšie) sú rozdielne v každej veci a odlišujú sa od prípadu k prípadu. Iný výklad by viedol k rozporu so záujmami dieťaťa, ktorému sa výživné priznáva (porovnaj sp. zn. 8 Cdo 50/2017). Každé jedno rozhodnutie o výživnom na dieťa je založené na riešení čisto individuálnych otázok, ktoré nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady (porovnaj sp. zn. 5 Cdo 87/2017, 3 Cdo 226/2017).

32. Za dôvodnú považuje odvolací súd námietku matky pokiaľ sa nestotožnila s rozhodnutím súdu prvej inštancie v tom, že u maloletej C. nie sú splnené podmienky na zvýšenie výživného od podania návrhu. Ako vyplýva z vykonaného dokazovania súdom prvej inštancie ohľadom maloletej C. (bližšie uvedené v bodoch 26. a 27.), už v čase podania návrhu maloletá chodila na druhý stupeň ZŠ, pričom už táto okolnosť sa považuje za zmenu pomerov, odhliadnuc od uplynutia času, kedy bolo naposledy rozhodnuté o výživnom na maloletú. Keďže súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil túto otázku, odvolací súd má za to, že dôvodným bolo zvýšenie výživného už od 01.11.2021, ako žiadala matka maloletej.

33. So zmenou zvýšenej vyživovacej povinnosti súvisí aj zročné výživné, ktoré po zohľadnení sumy, ktorú zaplatil otec na výživnom od 01.11.2021 do 23.07.2024 na plnoletého A. v celkovej výške 2.240 eur, pričom mal zaplatiť 3.300 eur (2x 100 v r. 2021 + 12x100 v r.2022 + 12x100 v r. 2023+ 7x100 v r. 2024), má nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 01.11.2021 do 23.07.2024 sumu vo výške 1.060 eur (3.300 -2.240). Nakoľko odvolací súd zmenil aj dátum účinnosti zvýšenia vyživovacej povinnosti na maloletú C., rozhodol aj o dlžnom výživnom za príslušné obdobie. Na maloletú C. mal otec na výživnom od 01.11.2021 do 23.07.2024 zaplatiť sumu 2.640 eur (2x 80 v r. 2021 + 12x80 v r.2022 + 12x80 v r. 2023+ 7x80 v r. 2024), zaplatil celkom za toto obdobie sumu 1.460 eur, preto nedoplatok na zročnom výživné za obdobie od 01.11.2021 do 23.07.2024 je na maloletú C. vo výške 1.180 eur (2.640 – 1.460), ktoré súd povolil plnoletému A. otcovi zaplatiť v mesačných splátkach po 30 eur, a na maloletú C. po 35 eur mesačne a to najmä s ohľadom na výšku dlžnej sumy, keď súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil aj splatnosť nedoplatku na výživnom, ktorý v zmysle aplikačnej praxe by mal byť uhradený do 3 rokov, ale aj s ohľadom na súhlas matky maloletej a plnoletého s úhradou nedoplatku na dlžnom výživnom v lehote do 3 rokov.

34. Odvolatelia podľa názoru odvolacieho súdu nedôvodne namietali v odvolaní porušenie práva na spravodlivý proces v dôsledku nedostatočného odôvodnenia napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie. Preskúmaním obsahu odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, odvolací súd nedospel k rovnakému záveru. Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami

a predstavami tej - ktorej strany sporu, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre zákonného rozhodnutia požiadavkami v zmysle § 220 ods. 2 CSP. Všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam (rozhodnutia Ústavného súdu SR vo veciach sp. zn. IV. ÚS 115/03, sp. zn. III. ÚS 60/04). Túto požiadavku zvyrazňuje vo svojej judikatúre aj Európsky súd pre ľudské práva (napr. Georgidias v. Grécko z 29. mája 1997, Recueil III/1997). Európsky súd pre ľudské práva pripomína, že právo na spravodlivý súdny proces nevyžaduje, aby súd v rozsudku reagoval na každý argument prednesený v súdnom konaní. Stačí, aby reagoval na ten argument (argumenty), ktorý je z hľadiska výsledku súdneho rozhodnutia považovaný za rozhodujúci (napr. rozsudok vo veci Ruiz Torija c. Španielsko a Hiro Balani/Španielsko, oba z 9. decembra 1994, Annuaire, séria A č. 303 A a č. 303 B).

35. S poukazom na uvedené, odvolací súd s použitím § 388 CSP rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku, z dôvodu iného právneho posúdenia odvolacím súdom.

36. Na dôvažok odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že určenie výšky výživného pre maloleté dieťa je vždy výsledkom posúdenia vysoko individuálnych, jedinečných skutkových okolností každej prejednávanej veci, ktoré sú nezameniteľné s okolnosťami relevantnými v iných veciach (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 31.03.2021 sp. zn. 8Cdo/6/2020).

37. V mimosporových konaniach upravených Civilným mimosporovým poriadkom platí zásada, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ktoré si v konaní platil. Každý z účastníkov si teda sám znáša svoje trovy, ktoré v konaní platil. Civilný mimosporový poriadok pripúšťa výnimky. V prejednávanej veci tak nebol zistený žiaden z dôvodov pre pripustenie výnimiek z aplikácie ustanovenia § 52 CMP. O náhrade trov konania vzhľadom na vyššie uvedené teoretické východiská o nároku na náhradu trov konania, tak odvolací súd rozhodol podľa ustanovení § 396 ods. 1 a ods. 2 CSP v spojení s § 52, § 57 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov (prvoinštančného a aj odvolacieho) konania.

38. Tento rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne (§ 3 ods. 10 posledná veta zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch v znení neskorších zmien a doplnení).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri, ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,

c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo, ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).